

SZTFH dekretas
Nr. .../2024

**(... ..), kurį parengė Kontrolės reikalų priežiūros institucijos (SZTFH) pirmininkas ir
kuriuo iš dalies keičiamas 2022 m. sausio 31 d. SZTFH dekretas Nr. 27/2022 dėl sprogdinimų
saugos bendrųjų taisyklių**

Remdamasis leidimu, suteiktu pagal 1993 m. Kasybos įstatymo Nr. XLVIII 50/A skirsnio 1b dalies 8 ir 26 punktus, ir vykdydamas savo pareigas, apibrėžtas 2021 m. Akto Nr. XXXII dėl Kontrolės reikalų priežiūros institucijos 13 skirsnio *n* ir *o* dalyse, nutariu tai, kas išdėstyta toliau.

1 skirsnis

(1) 2022 m. sausio 31 d. SZTFH dekreto Nr. 27/2022 dėl sprogdinimų saugos bendrųjų taisyklių (toliau – Dekretas) 2 skirsnio 22 punktą pakeičiamas taip:

(Šiame reglamente)

„22. *standartinis užtaisas* – didžiausias užtaisų, kurie kartu sprogstą per tą patį delso etapą, kiekis, didžiausias iš užtaisų, kurie bendrai sprogstą per 8 ms, jei tai elektroninis uždegiklis, ir įkrovos masė, jei užtaisai yra didesni;“

(2) Dekreto 2 skirsnis papildomas šiuo nauju 32a punktu:

(Šiame reglamente)

„32a. *apsaugos nuo sprogimo konstrukcija* – elektrinės arba mechaninės įrangos, kuri, ją eksploatuojant, neturi sukelti sprogimo arba tapti užsiliepsnojimo šaltiniu net ir neįprasto veikimo atveju, konstrukcija;“

(3) Dekreto 2 skirsnio 44 punktą pakeičiamas taip:

(Šiame reglamente)

„44. *brizantinė sprogstamoji medžiaga* – bendras sprogmenų ir sprogstamųjų medžiagų pavadinimas;“

(4) Dekreto 2 skirsnis papildomas šiuo nauju 46a punktu:

(Šiame reglamente)

„46a. *sprogstamoji medžiaga* – medžiaga arba struktūra, naudojama tiesiogiai inicijuoti sprogimą;“

(5) Dekreto 2 skirsnis papildomas šiuo nauju 50a punktu:

(Šiame reglamente)

„50a. *dujų išleidimo gedimas* – oro kamerų skaičiaus, pagrindinio vėdinimo įrenginio oro tvarkymo parametrų, traukos oro srauto krypties ir tūrio pokyčiai ir kasyklos kelių ventiliacijos pokyčiai, dėl

kurių oro srautas nukrypsta nuo reikalaujamo tūrio, greičio ar oro sudėties arba nukrypsta nuo leistinos vertės;“

2 skirsnis

Dekreto 3 skirsnis pakeičiamas taip:

„3 skirsnio 1 dalis Civiliniam naudojimui skirtų sprogmenų platinimo valdymas ir priežiūra gali būti priskiriamas asmeniui, kuris:

- a) yra ne jaunesnis kaip 21 metų ir
- b) turi sprogdinimo techninio vadovo licenciją.

(2) Už sprogmenų gamybą atsakingo asmens vaidmuo gali būti paskirtas asmeniui, turinčiam chemijos inžinerijos mokslinį laipsnį ir bent trejų metų patirtį sprogmenų gamybos srityje. Už sprogmenų, kurie gali būti pagaminti juos maišant, gamybą atsakingo asmens vaidmuo taip pat gali būti paskirtas asmeniui, turinčiam sprogdinimo techninio vadovo licenciją (toliau – sprogdinimo techninis vadovas) ir bent trejų metų sprogdinimo techninio vadovo darbo patirties.

(3) Sprogmenų įsigijimo ir saugojimo valdymo ir kontrolės užduotis gali būti paskirta asmeniui, turinčiam sprogdinimo techninio vadovo arba sprogdintojo licenciją (toliau – sprogdintojas).

(4) Sprogdinimo darbų projektavimas, planavimas, valdymas ir kontrolė gali būti patikėti sprogdinimo techniniam vadovui.

(5) Pastato sprogdymo užduotis gali būti paskirta sprogdinimo techniniam vadovui, turinčiam bent trejų metų sprogdinimo techninio vadovo patirties.“

3 skirsnis

Dekreto 4 skirsnis pakeičiamas taip:

„4 skirsnis (1) Sprogmenų gamyba gali būti patikėta asmeniui, turinčiam vidurinį ar pagrindinį išsilavinimą chemijos pramonėje.

(2) Sprogmenų, kurie gali būti pagaminti maišant, gamyba taip pat gali būti priskiriama sprogdintojui.

(3) Išskyrus 1 dalyje numatytus atvejus, su sprogmenimis susiję darbai gali būti pavesti sprogdinimo techniniam vadovui arba sprogdintojui.

(4) Šioje srityje apmokytam asmeniui, kuris, kaip nustatyta, tinka šiam tikslui, taip pat gali būti pavestos tam tikros su sprogmenimis susijusios pagalbinės užduotys (toliau – pagalbinis sprogdintojas). Sprogdintoju gali būti asmuo, išmokytas atlikti užduotį ir sėkmingai atsakydamas į susijusius testinius klausimus įrodęs, kad įgijo atitinkamas žinias.“

4 skirsnis

Dekreto 5 skirsnio 1–4 dalys pakeičiamos taip:

„1. Sprogdinimo techninio vadovo licencija gali būti išduota bet kuriam asmeniui, kuris:

- a) turi sprogdinimo ir sprogdymo technologijų inžinerijos išsilavinimą arba aukštąjį ar vidurinį techninį išsilavinimą,

- b) atliko bent 3 metų darbo praktiką sprogdinimo srityje ir
 - c) išlaikė kasybos patikrinimo egzaminą prieš Kasybos inspekcijos egzaminų komisiją.
- (2) Sprogdintojo licencija gali būti išduota bet kuriam asmeniui, kuris:
- a) turi sprogdinimo ir sprogimo technologijų inžinerijos diplomą arba aukštąjį, vidurinį ar pagrindinį techninį išsilavinimą,
 - b) yra ne jaunesnis kaip 21 metų amžiaus,
 - c) bent vienus metus dirbo sprogdinimo srityje ir
 - d) išlaikė kasybos patikrinimo egzaminą prieš Kasybos inspekcijos egzaminų komisiją.
- (3) Sprogdinimo techninio vadovo arba sprogdintojo licencija išduodama neribotam laikui ir galioja:
- a) atviro tipo kasybai ir standartiniams antžeminio sprogdinimo darbams,
 - b) seisminėms sprogdinimo operacijoms,
 - c) metalurginėms sprogdinimo operacijoms,
 - d) pastatų sprogdinimo operacijoms,
 - e) povandeninio sprogdinimo ir ledo sprogdinimo operacijoms,
 - f) su giluminiu gręžimu susijusioms sprogdinimo operacijoms,
 - g) požeminio sprogdinimo operacijoms.
- (4) 3 dalyje nurodytas leidimas gali būti suteiktas vienai ar kelioms kompetencijos sritims.“

5 skirsnis

Dekreto 3 antraštinėje dalyje įterpiamas šis 5/A skirsnis:

„5/A skirsnis (1) Išankstinį Kasybos inspekcijos patvirtinimą turinti organizacija su personalu ir įranga, reikalinga teoriniam ir praktiniam mokymui, gali surengti bent 40 valandų trukmės mokymo kursą sprogdinimo techniniams vadovams arba bent 120 valandų trukmės mokymo kursą, skirtą pasirengti kasybos patikrinimo egzaminams (toliau kartu – parengiamieji kursai). Patvirtinimo iniciatyvoje pateikiama ši informacija:

- a) parengiamųjų kursų trukmė (valandų skaičius), išsami mokymo programa, mokymo priemonės, praktinių mokymų vieta ir kursas,
- b) dėstytojo vardas, pavardė, kvalifikacija ir profesinė patirtis (laiko atžvilgiu),
- c) pasiūlymas dėl egzamino datos ir
- d) pasiūlymas dėl egzaminų komisijos narių.

(2) Parengiamųjų kursų lektorius taip pat gali būti asmuo, turintis aukštojo mokslo laipsnį ir sprogdinimo techninio vadovo licenciją.

(3) Parengiamiesiems kursams skirta mokomoji medžiaga išsamiai aprašyta 1 priede.

(4) Kasybos patikrinimo egzaminą gali laikyti asmenys, išklausę ne mažiau kaip 80 % 1 dalyje nurodyto parengiamųjų mokymų kurso valandų skaičiaus.

(5) Sprogdinimo technologijų inžinieriai egzaminą gali laikyti nedalyvaudami parengiamuosiuose kursuose.

(6) Egzaminų komisiją sudaro pirmininkas ir du nariai. Kontrolės reikalų priežiūros institucijos pirmininkas nustato egzamino vietą bei datą ir paskiria egzaminų komisijos narius. Egzaminų komisijos pirmininkas gali būti valstybės tarnautojas, dirbantis Kontrolės reikalų priežiūros

institucijoje.

(7) Kandidatas, dalyvaujantis kasybos patikrinimo egzamine, gali sulaukti tokių rezultatų: „išlaikyta“ arba „neišlaikyta“. Egzaminų komisija laikys, kad kasybos patikrinimo egzaminas išlaikytas sėkmingai, jei kandidatas surinks 60 % teorinių ir praktinių žinių balų. Egzaminų komisijos sprendimas dėl kasybos patikrinimo egzamino rezultatų negali būti skundžiamas. Jei kandidatas neišlaiko egzamino, jis gali jį vėl laikyti po ketvirčio metų.“

6 skirsnis

Dekreto 5 antraštinės dalies pavadinimas pakeičiamas taip:

„5. Sprogmenų gamybos bendrosios nuostatos“

7 skirsnis

Dekreto 5 antraštinėje dalyje įterpiamas šis 6/A skirsnis:

„6/A skirsnis. Gamintojas atsako už šiame skyriuje nustatytą užduočių ir pareigų vykdymą, nebent šiame skyriuje numatyta kitaip.“

8 skirsnis

Dekreto 7 skirsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. „RV“ klasei priklausančiuose pastatuose vykdytojas gali įrengti vėsinimo, oro kondicionavimo ir kitą elektros įrangą ar produktus, jei tokios įrangos ar produkto dalies, kuri gali liestis su sprogmenimis, temperatūra neviršija 70 °C, įskaitant nepertraukiamą veikimą esant leidžiamajai apkrovai.“

9 skirsnis

Dekreto 9 skirsnio 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Siekdamas nustatyti statybos, techninės pastato ir elektros įrangos reikalavimus, gamintojas klasifikuoja patalpas ir atviras pastatų erdves, kurios naudojamos gamybos procese ir kuriose yra sprogmenų, ir priskiria jas 2–5 dalyse nurodytoms pavojingumo klasėms. Patalpose ir atvirose erdvėse, kuriose, kaip manoma, gali būti itin degios arba sprogios klasės dujų, garų ar dulkių, taip pat nustatomos zonos ribos.

(2) Pavojingumo klasei „RV-1“ priskiriamos patalpos arba atviros erdvės, kuriose yra sprogmenų ir kuriose galima numatyti toliau išvardytų sprogmenų garų, dulkių, kondensato, taip pat labai degių ar sprogių dujų, garų ar dulkių:

- a) nuolatinį arba laikiną buvimą arba pavojingo dydžio nusėdimo formavimąsi, arba
 - b) jų buvimą, kuris įprastomis eksploataavimo sąlygomis yra nepavojingas, tačiau tampa pavojingas gedimo arba numatomo gedimo atveju.
- „

10 skirsnis

Dekreto 7 antraštinės dalies pavadinimas pakeičiamas taip:

„7. Gamybos įrenginių montavimo specifikacijos“

11 skirsnis

Dekreto 8 antraštinės dalies pavadinimas pakeičiamas taip:

„8. Sprogmenims gaminti naudojamų statinių vidaus apsaugos sistemos sukūrimas“

12 skirsnis

Dekreto 11 skirsnis papildomas toliau nurodyta 16 dalimi:

„16. Svarbu, kad patalpose, pažymėtose RV klasifikacija, būtų įrengta tokios rūšies automatinė gaisro gesinimo įranga, kuri atitiktų ten esančių sprogmenų savybes.“

13 skirsnis

Dekreto 9 antraštinės dalies pavadinimas pakeičiamas taip:

„9. Sprogmenims gaminti naudojamų pastatų išorės apsaugos sistemos sukūrimas“

14 skirsnis

(1) Dekreto 15 skirsnio 3 dalies b punktas pakeičiamas taip:

(RV klasės patalpų skiriamoji siena projektuojama taip:)

„b) skiriamosios sienos medžiaga yra vietoje liejamas monolitinis gelžbetonis arba uždara konstrukcija, pagaminta iš betono elementų, kurių liejimas ar montavimas gali būti pertrauktas tik ties planuojamomis darbinėmis jungtimis,“

(2) Dekreto 15 skirsnio 7 dalies a punktas pakeičiamas taip:

(RV klasės patalpose esančių durų įrengimo reikalavimai yra šie:)

„a) durys turi priklausyti ministro dekrete dėl Nacionalinio priešgaisrinės apsaugos kodekso nurodytai atsparumo ugniai klasei, išskyrus duris koridoriaus sienoje, kurios negali priklausyti jokiai atsparumo ugniai klasei; o patalpose, kurios klasifikuojamos kaip „RV-1“ ir „RV-2“, durys turi turėti „EI 15“ priešgaisrinį įvertinimą, o patalpose, kurios klasifikuojamos kaip „RV-3“ ir „RV-4“, – EI 30 priešgaisrinį įvertinimą,“

15 skirsnis

Dekreto 11 antraštinės dalies pavadinimas pakeičiamas taip:

„11. Transporto maršrutų gamybos įmonėje specifikacijos“

16 skirsnis

Dekreto 12 antraštinės dalies pavadinimas pakeičiamas taip:

„12. Augalija gamybos įmonėje“

17 skirsnis

Dekreto 15 antraštinės dalies pavadinimas pakeičiamas taip:

„15. Vandentiekio ir kanalizacijos sistema gamybos įmonėje“

18 skirsnis

Dekreto 16 antraštinės dalies pavadinimas pakeičiamas taip:

„16. Šildymas ir vėsinimas gamybos įmonėje“

19 skirsnis

Dekreto 17 antraštinės dalies pavadinimas pakeičiamas taip:

„17. Oro kondicionavimo sistema gamybos įmonėje“

20 skirsnis

Dekreto 18 antraštinės dalies pavadinimas pakeičiamas taip:

„18. Elektros įrangos montavimo gamybos įmonėje specifikacijos“

21 skirsnis

Dekreto 19 antraštinės dalies pavadinimas pakeičiamas taip:

„19. Elektros gaminių pritaikymo ir montavimo gamybos įmonėje reikalavimai“

22 skirsnis

Dekreto 20 antraštinės dalies pavadinimas pakeičiamas taip:

„20. Technologinės įrangos montavimo gamybos įmonėje specifikacijos“

23 skirsnis

Dekreto 21 antraštinės dalies pavadinimas pakeičiamas taip:

„21. Priešgaisrinės apsaugos įrangos, skirtos gamybos įmonei, specifikacijos“

24 skirsnis

Dekreto 46 skirsnio 7 dalis pakeičiama taip:

„7. Turi būti vedamas išsamus bandomosios operacijos darbo žurnalas (pamainos žurnalas), kuriame registruojami visi su bandymo operacija susiję duomenys, įvykiai ir patirtys, kad vėlesniame etape juos būtų galima peržiūrėti ir naudoti rengiant techninius dokumentus įprastai gamybai. Darbo žurnalas saugomas tol, kol mechanizmų ar įrangos eksploatavimas nutraukiamas visam laikui.“

25 skirsnis

Dekreto 25 antraštinės dalies pavadinimas pakeičiamas taip:

„25. Gamybos įrenginio apsauga nuo elektrostatinio krūvio“

26 skirsnis

Dekreto 27 antraštinės dalies pavadinimas pakeičiamas taip:

„27. Gamybos įrenginiui taikomi priešgaisrinės saugos reikalavimai“

27 skirsnis

(1) Dekreto 70 skirsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Sprogdinimo techninis vadovas

- a) prižiūri ir kontroliuoja sprogdinimo operacijas,
- b) išskyrus atvejus, kai šiame skyriuje numatyta kitaip, ir atsako už šiame skyriuje nustatytą išipareigojimų ir prievolių vykdymą.“

(2) Dekreto 70 skirsnio 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Jei sprogdinimo techninis vadovas arba sprogdintojas mano, kad būtina imtis veiksmų, viršijančių jo kompetenciją, arba neturi darbo saugai būtinos techninės įrangos ar darbuotojų, jis nedelsdamas imasi veiksmų asmens saugumui užtikrinti ir nedelsdamas apie tai praneša savo vadovui ar darbdaviui.“

28 skirsnis

(1) Dekreto 71 skirsnio 8 dalis pakeičiama taip:

„8. Prieš pradedant sprogdinimą, nustatomas saugus seisminis atstumas. Įrenginių, kurie turi būti apsaugoti ir yra saugaus atstumo ribose, numatoma vibracijos apkrova nustatoma pagal 4 priedo I skirsnį, atsižvelgiant į statines įrenginio charakteristikas. Vibracijos greitis, apskaičiuotas pagal 4 priedo I skirsnio 2 poskirsnio 2.3 punkte pateiktą formulę, neturi viršyti leidžiamojo vibracijos greičio pagal 4 priedo I skirsnio 2 poskirsnio 2.4 punkte pateiktą klasifikaciją.“

(2) Dekreto 71 skirsnio 9 dalies a punktas pakeičiamas taip:

(Vibracijos parametrai nustatomi seisminiu matavimu, jeigu)

„a) įrenginiams, kuriems pagal 4 priedo I skirsnio 2 poskirsnio 2.4 punkto lentelę reikalinga speciali apsauga, apskaičiuotasis vibracijos greitis turi būti ne mažesnis kaip 80 % leidžiamojo vibracijos greičio,“

29 skirsnis

Dekreto 73 skirsnio 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Sprogdintojas

- a) savo parašu sprogmenį perduodančio asmens tvarkomame registre patvirtina, kad sprogmuo buvo priimtas ir gautas,
- b) į savo sprogmenų naudojimo knygą įrašo gauto sprogmens pavadinimą bei kiekį ir pasirūpina, kad sprogmenį perduodantis asmuo jį patvirtintų,
- c) sprogmenų naudojimo knygoje prieš detonavimo pradžią įrašo sprogimo vietą bei laiką (metai, mėnuo, diena, valanda, minutė) ir sprogmenų kiekį, kuris bus panaudotas.“

30 skirsnis

Dekreto 78 skirsnis papildomas toliau nurodyta 12 dalimi:

„12. Kai naudojami elektroniniu būdu programuojami detonatoriai, operacija vykdoma pagal gamintojo pateiktas naudojimo instrukcijas.“

31 skirsnis

Dekreto 79 skirsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Sprogdintojas turi patikrinti detonatorių sujungimo įtaiso tinkamumą ir jungčių izoliaciją bei išdėstymą.“

32 skirsnis

Dekreto 80 skirsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Kai detonavimas atliekamas elektroniniu degikliu, jeigu veikiant detonavimo mechanizmui sprogimas neįvyko, sprogdinimo techninis vadovas arba sprogdintojas atjungia kasetės vielą nuo detonavimo mechanizmo, sutrumpina laidų galus ir nurodo nepavykusio sprogimo priežastį.“

33 skirsnis

Dekreto 82 skirsnio 3–5 dalys pakeičiamos taip:

„3. Laukimo laiką nustato sprogdinimo operaciją atliekantis asmuo.

(4) Po detonavimo (iš karto praėjus laukimo laikui) sprogdintojas, atliekantis detonavimą ir žinantis apie užtaisų dydį bei įrengimą, nustato sprogimo sėkmę ir surenka bei registruoja visus sprogmenų likučius.

(5) Išskyrus atvirojo tipo paviršiaus sprogdinimo operacijas, laukimo laiką nustato sprogdinimo techninis vadovas, atlikęs skaičiavimus ir įvedęs duomenis į RTE, prieš tai išmatavęs jų tikslumą.“

34 skirsnis

Dekreto 83 skirsnio 7 dalis pakeičiama taip:

„7. Jei užblokuotas užtaisas nebuvo deaktyvintas, sprogdintojas užtikrina, kad minėtasis užtaisas būtų apsaugotas ir kad jo nurodytoje zonoje nebūtų nė vieno asmens, taip pat praneša sprogdinimo techniniam vadovui apie priemones, kurių jis ėmėsi.“

35 skirsnis

(1) Dekreto 88 skirsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Kasykloje, kuri kelia kasyklų dujų ar akmens anglių dulkių sprogimo riziką, gali būti vykdomi tik sprogimai su apsauga nuo kasyklų dujų ir naudojami tik sprogmenys, detonavimo mašinos ir valdymo įtaisai, kurie yra apsaugoti nuo kasyklų dujų.“

(2) Dekreto 88 skirsnio 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Sprogimai leidžiami tik ištuštinus oro kameras, akmens anglių kasybos operacijų, keliančių kasyklų dujų riziką, atveju ir anglių kasyklų keliuose, kurių nuolydis yra didesnis nei 30°.“

(3) Dekreto 88 skirsnio 8 dalis pakeičiama taip:

„8. Kasykloje, kurioje kyla kasyklų dujų pavojus, darbas gali būti atliekamas tik ištuštinus oro kameras.“

36 skirsnis

Dekreto 98 skirsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Pasigirdus pirmajam signalui apsaugos darbuotojai, išskyrus už sprogimą atsakingus asmenis, nedelsdami siunčia bet kurį asmenį, esantį už saugaus atstumo ribų, į apsaugotą vietą. Jei pastatas yra pavojingo atstumo ribose, apsaugos darbuotojai pasirūpina, kad ten esantys asmenys išeitų, arba, jei įrenginys laikomas saugia vieta, įspėja juos apie draudimą palikti teritoriją.“

37 skirsnis

Dekreto 61 antraštinėje dalyje įterpiamas šis 114/A skirsnis:

„114/A skirsnis. Jeigu šiame skyriuje nenumatyta kitaip, už jame nustatytų įsipareigojimų ir prievolių vykdymą yra atsakingas sprogdinimo techninis vadovas.“

38 skirsnis

(1) Dekreto 115 straipsnio 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Sprogmenų savininkas per 60 dienų, kaip nurodo gamintojas, sunaikina visus netinkamai veikiančius arba pasibaigusio garantinio laikotarpio sprogmenis, išskyrus atvejus, kai įgaliotoji bandymų įstaiga po patikrinimo patvirtina, kad jis tinkamas, ir nustato jo galiojimo laiką. Tokio patikrinimo trukmė neįtraukiama į ilgiausią 60 dienų, skirtų sunaikinti sprogmenį, laikotarpį.

(2) Leidimo gaminti sprogmenis turėtojas eksploataavimo instrukcijose reglamentuoja bet kokio gaminio su defektais ar atliekų, susidariusių gaminant sprogmenis arba atliekant eksperimentus ir bandymus, sunaikinimo būdą ir vietą.“

(2) Dekreto 115 skirsnio 4–6 dalys pakeičiamos taip:

„4. Leidimo gaminti sprogmenis turėtojas registruoja medžiagas ir produktus, kurie turi būti sunaikinti,

- a) ir parengia jų masės balansą.
- b)

(5) Bet kuriuo atveju prieš sunaikinant turi būti nustatytos oro ir dirvožemio sąlygos ir svarbu atsižvelgti į visus jų pokyčius, kurių galima tikėtis per trumpą laiką. Naikinimą taip pat gali atlikti sprogdintojas.

(6) Sprogdintojas, atsižvelgdamas į sprogmenų tipą ir vietos sąlygas, turėtų nuspręsti juos sunaikinti sprogdymo arba deginimo būdu.“

39 skirsnis

Dekreto 64 antraštinėje dalyje įterpiamas šis 117/A skirsnis:

„117/A skirsnis. Asmuo, saugantis sprogmenį, yra atsakingas už šiame skyriuje nustatytų įsipareigojimų ir prievolių vykdymą, nebent šiame skyriuje numatyta kitaip.“

40 skirsnis

Dekreto 126 skirsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Jei nesumontuotas natūralus ar nuolatinis tinklo apšvietimas, sandėliuose, sandėliavimo kambariuose, sandėliavimo patalpose, sandėliavimo spintose ar sandėliavimo zonose turėtų būti naudojamas toks apšvietimas, kuris nekeltų aplinkos užsiliepsnojimo pavojaus; draudžiama atvira liepsna ir rūkymas.“

41 skirsnis

Dekreto 70 antraštinėje dalyje įterpiamas šis 165/A skirsnis:

„165/A skirsnis. Gamintojas arba asmuo, kuriam leidžiama naudoti sprogmenis, atsako už šiame skyriuje nustatytų užduočių ir įsipareigojimų vykdymą, nebent šiame skyriuje numatyta kitaip.“

42 skirsnis

174 skirsnio 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Sprogmenis vežančias transporto priemones gali vairuoti tik asmuo, turintis galiojantį tos kategorijos transporto priemonės vairuotojo pažymėjimą, žino apie sprogmenis, kurį ketinama vežti, pavojingas savybes ir iš anksto išmokęs transporto taisykles, taip pat turi rašytinę mokomąją medžiagą, kurią mokėsi per išankstinį mokymą.“

43 skirsnis

Dekrete įterpiamas šis 179/A skirsnis:

„179/A skirsnis (1). Asmuo, turintis sprogdinimo techninio vadovo arba sprogdintojo licenciją, galiojančią tam tikrą laikotarpį ir tą pačią dieną prieš įsigaliojant SZTFH potvarkiui Nr..../2024 (data), kuriuo iš dalies keičiamas 2022 m. sausio 31 d. Kontrolės reikalų priežiūros institucijos (SZTFH) dekretas Nr. 27/2022 dėl sprogdinimo saugos bendrųjų taisyklių (toliau – Dekretas dėl pakeitimo Nr. 1) gali dirbti sprogdinimo techniniu vadovu arba sprogdintoju iki jo licencijoje nustatyto termino pabaigos. Pasibaigus nustatytam terminui, šio Dekreto nuostatos, nustatytos

Dekrete dėl pakeitimo Nr. 1, taikomos sprogdinimo techninio vadovo arba sprogdintojo licencijos išdavimui tokiems asmenims, taikant 2 dalyje numatytus leidžiamus nukrypimus.

(2) 1 dalyje nurodyti sprogdinimo techniniai vadovai gali laikyti kasybos patikrinimo egzaminą baigę 32 valandų parengiamojo mokymo kursą, o sprogdintojai gali tai padaryti baigę tokį sutrumpintos trukmės (16 valandų) mokymo kursą.“

44 skirsnis

Dekreto 1 priedas pakeičiamas šio Dekreto 1 priedu.

45 skirsnis

Dekreto 3 priedas iš dalies keičiamas pagal šio Dekreto 2 priedą.

46 skirsnis

Dekreto 4 priedas iš dalies keičiamas pagal šio Dekreto 3 priedą.

47 skirsnis

Dekreto 6 priedas pakeičiamas šio Dekreto 4 priedu.

48 skirsnis

Dekreto 4 skirsnio 1 dalyje

1. žodis „tinkamą“ pakeičiamas žodžiais „bent vidurinį techninį“;
2. 6 skirsnio 6 dalyje žodžiai „sprogdinimo-techninis vadovas“ pakeičiami žodžiais „sprogdinimo techninis vadovas“;
3. 8 skirsnio 1 dalyje žodžiai „brizantinių sprogstamųjų medžiagų saugyklos“ pakeičiami žodžiais „sprogmenų saugyklos“, o žodžiai „paskiriami“ pakeičiami žodžiais „paskiria sprogdinimo techninis vadovas“;
4. 9 skirsnio 3–5 dalyse žodžiai „A arba B gaisro pavojaus klasė“ pakeičiami žodžiais „labai degi arba sprogį klasė“,
5. 9 skirsnio 6 dalyje žodžiai „Gamybos pastatas“ pakeičiami žodžiais „Pastatas sprogmenims gaminti (toliau – gamybos pastatas)“,
6. 8 skirsnio 8 dalyje žodžiai „Gamybos įmonė“ pakeičiami žodžiais „Įmonė sprogmenims gaminti (toliau – gamybos įmonė)“,
7. 11 skirsnio 15 dalyje žodžiai „apsauginis pajėgumas tikrinamas atliekant modelių bandymus“ pakeičiami žodžiais „patalpos operatorius, atlikdamas bandymus su modeliu, patikrina apsauginį pajėgumą“,
8. 12 skirsnio 5 dalies c punkte žodis „gelžbetonis“ pakeičiamas žodžiais „uždara konstrukcija, pagaminta iš betono elementų“;
9. 22 skirsnio 6 dalyje žodžiai „brizantinės sprogstamosios medžiagos“ pakeičiami žodžiu „sprogmenys“;
10. 32 skirsnio 2 dalyje žodžiai „A arba B gaisro pavojaus klasės“ pakeičiami žodžiais „itin degios arba sprogios klasės“,
11. 40 skirsnio 5 dalyje žodžiai „ir gaisro pavojaus A ir B klasės“ pakeičiami žodžiais „ir tų, kurios klasifikuojamos kaip itin degios ar sprogios arba kurios klasifikuojamos kaip vidutiniškai degios“;
12. 23 antraštinės dalies pavadinime žodis „vidaus“ pakeičiamas žodžiu „augalinės gamybos“;

13. 50 skirsnio 1 dalyje žodžiai „tikrinama“ pakeičiami žodžiais „gamintojas patikrina“;
14. 68 skirsnio 4 dalyje žodžiai „brizantinės sprogstamosios medžiagos“ pakeičiami žodžiu „sprogmenys“;
15. 68 skirsnio 5 dalyje žodžiai „brizantinės sprogstamosios medžiagos“ pakeičiami žodžiu „sprogmenys“;
16. įžanginiame 69 skirsnio 1 dalies tekste žodžiai „Užteršimo šalinimo operacijos registruojamos pagal naujausią darbo žurnalą“ pakeičiami žodžiais „Gamintojas ves darbo žurnalą apie užteršimo šalinimo operacijas ir tai užregistruos gamintojas“;
17. 69 skirsnio 3 dalyje žodis „valdytojas turi“ pakeičiamas žodžiu „valdytojas“, o žodis „užregistruoti“ pakeičiamas žodžius „užregistruos“;
18. 69 skirsnio 6 dalyje žodžiai „brizantinės sprogstamosios medžiagos“ pakeičiami žodžiu „sprogmenys“;
19. 70 skirsnio 2 dalyje žodžiai „kontroliuoja sprogdinimo-techninis vadovas“ pakeičiami žodžiais „bus kontroliuojamas sprogdinimo techninio vadovo“;
20. 70 skirsnio 3 dalyje žodžiai „sprogdinimo-techninis vadovas reguliariai tikrina“ pakeičiami žodžiais „sprogdinimo techninis vadovas reguliariai patikrins“;
21. 70 skirsnio 4 dalyje žodžiai „sprogdinimo techninis vadovas nedelsdamas imasi veiksmų“ pakeičiami žodžiais „sprogdinimo techninis vadovas nedelsdamas imsis veiksmų“, o žodis „pašalina“ pakeičiamas žodžiu „pašalinti“;
22. 72 skirsnio 5 dalyje žodžiai „prireikus turi būti apsaugoti apsaugos darbuotojų“ pakeičiami žodžiais „prireikus <...> saugos apsaugos darbuotojai“;
23. 72 skirsnio 6 dalyje žodis „praneša“ pakeičiamas žodžiu „praneš“;
24. 72 skirsnio 7 dalyje žodis „turi paskirti“ pakeičiamas žodžiu „paskiria“;
25. 72 skirsnio 8 dalyje žodžiai „turi palikti“ pakeičiami žodžiais „turėtų palikti“;
26. 73 skirsnio 2 dalyje žodžiai „sprogdintojas turi patikrinti sprogmenų kiekį“ pakeičiami žodžiais „sprogdintojas patikrina sprogmenų kiekį“;
27. 74 skirsnio 4 dalyje žodžiai „turi patikrinti“ pakeičiami žodžiais „patikrina“;
28. 88 skirsnio 1 dalies c punkte žodžiai „taip pat“ pakeičiami žodžiu „ir“;
29. 88 skirsnio 5 dalyje žodžiai „II ir III klasės dujos“ pakeičiami žodžiais „Esant kasyklų dujų rizikai“;
30. 88 skirsnio 7 dalies j punkte žodžiai „taip pat“ pakeičiami žodžiu „ir“;
31. 98 skirsnio 4 dalyje žodžiai „nedelsdama praneša sprogdintojui apie tai“ pakeičiami žodžiais „nedelsiant apie tai praneš sprogdintojui“;
32. 100 skirsnio 1 dalyje žodžiai „sprogdinimo-techninio vadovo“ pakeičiami žodžiais „sprogdinimo techninio vadovo“;
33. 110 skirsnio 1 dalies įžanginiame tekste žodis „Sprogdikliai“ pakeičiamas žodžiais „Sprogdiklių atveju – sprogdinimo techninis vadovas“, o žodis „rengiami“ pakeičiamas žodžiais „bus rengiami“;
34. 112 skirsnio 1 dalyje žodžiai „įrašomi tokiu būdu“ pakeičiami žodžiais „sandėlio savininkas tai įrašys tokiu būdu“;
35. 118 skirsnio 1 dalyje žodžiai „brizantinių sprogstamųjų medžiagų sandėlyje“ pakeičiami žodžiais „sprogmenų sandėlyje“;
36. 121 skirsnio 2 dalyje žodžiai „turi laikyti“ pakeičiami žodžiu „laikys“;
37. 124 skirsnio 4 dalyje žodžiai „ir gauti jo patvirtinimą“ pakeičiami žodžiais „ir gauti jo patvirtinimą siuntėjo arba gavėjo parašu“;
38. 127 skirsnio 1 dalyje žodžiai „brizantinės sprogstamosios medžiagos“ pakeičiami žodžiu „sprogmenys“;
39. 128 skirsnio 3 dalyje žodžiai „nustato“ pakeičiami žodžiais „nustatys“;
40. 129 skirsnio 5 dalies paskutinėje dalyje žodžiai „gali būti saugomi“ pakeičiami žodžiais „gali būti saugomi kartu su“;
41. 129 straipsnio 6 dalies b punkte žodis „degiklis“ pakeičiamas žodžiais „degiklis arba“;
42. 137 skirsnio 2 dalyje žodžiai „brizantinės sprogstamosios medžiagos“ pakeičiami žodžiu

- „sprogmenys“;
43. 137 skirsnio 3 dalyje žodis „brizantinių sprogstamųjų medžiagų“ pakeičiamas žodžiais „sprogmenų“;
 44. 137 skirsnio 5 dalyje žodžiai „Brizantinės sprogstamosios medžiagos“ pakeičiami žodžiais „Sprogmenys“;
 45. 137 skirsnio 6 dalyje žodžiai „jei tai konteineris“ pakeičiami žodžiais „prie konteinerio atidarymo, išorėje“;
 46. 137 skirsnio 7 dalyje žodžiai „pavojaus zona, priskiriama gaisro pavojaus A-B klasėms“ pakeičiami žodžiais „labai degi arba sprogioji zona“;
 47. 138 skirsnio 3 dalyje žodžiai „sprogmenys (arba brizantinės sprogstamosios medžiagos)“ pakeičiami žodžiais „brizantinės sprogstamosios medžiagos“;
 48. 138 skirsnio 4 dalyje žodžiai „sprogmenys (arba brizantinės sprogstamosios medžiagos)“ pakeičiami žodžiais „brizantinės sprogstamosios medžiagos“;
 49. 138 skirsnio 6 dalyje žodžiai „sprogmenų“ pakeičiami žodžiu „brizantinių sprogstamųjų medžiagų“;
 50. 139 skirsnio 1 dalyje žodžiai „sprogmuo“ pakeičiami žodžiais „brizantinė sprogstamoji medžiaga“, o žodžiai „sprogmenų“ pakeičiami žodžiais „brizantinių sprogstamųjų medžiagų“;
 51. 145 skirsnio 1 dalyje žodžiai „sprogmenų“ pakeičiami žodžiu „brizantinių sprogstamųjų medžiagų“;
 52. 145 skirsnio 2 dalies d punkte žodžiai „5000 vienetų“ pakeičiami žodžiais „5000 vienetų arba“;
 53. 145 skirsnio 3 dalyje žodžiai „sprogmenis ir gaminius, kuriuose yra sprogmenų“ pakeičiami žodžiais „brizantinių sprogstamųjų medžiagų“;
 54. 150 skirsnio 3 dalyje žodis „arba“ pakeičiamas žodžiu „ir“;
 55. 154 skirsnio 3 dalyje žodis „arba“ pakeičiamas žodžiu „ir“;
 56. 157 skirsnio 1 dalyje žodis „ir (arba)“ pakeičiamas žodžiu „arba“;
 57. 166 skirsnio 5 dalyje žodžiai „užtikrina“ pakeičiami žodžiais „užtikrins“;
 58. 170 skirsnio 3 dalyje žodžiai „raštu informuoja apie vežimo maršrutą“ pakeičiami žodžiais „raštu informuos apie vežimo maršrutą“;
 59. 174 skirsnio 9 dalyje žodžiai „šoninės sienos“ pakeičiami žodžiais „šoninės ir galinės sienos“;
 60. 178 skirsnio 5 dalyje žodžiai „užtikrina“ pakeičiami žodžiais „užtikrins“;
 61. 2 priedo 4 punkte žodžiai „brizantinių sprogstamųjų medžiagų sandėlis“ pakeičiami žodžiais „sprogmenų sandėlis“;
 62. 2 priedo 5 punkte žodžiai „brizantinių sprogstamųjų medžiagų sandėlis“ pakeičiami žodžiais „sprogmenų sandėlis“;
 63. 2 priedo 6 punkte „4187“ pakeičiama į „4564“;
 64. 2 priedo 8 punkto įžanginėje dalyje žodis „arba“ pakeičiami žodžiu „ir“;
 65. 2 priedo 8 dalies f punkto fa papunktyje žodžiai „brizantinių sprogstamųjų medžiagų saugyklose“ pakeičiami žodžiais „sprogmenų sandėliuose“;
 66. 3 priedo 1 punkte žodžiai „ir (arba)“ pakeičiami žodžiu „arba“;
 67. 3 priedo 5 punkto 5.2 papunktyje žodžiai „ir (arba)“ pakeičiami žodžiu „arba“;
 68. 3 priedo 6 punkto 6.5 papunktyje žodžiai „ir (arba)“ pakeičiami žodžiu „ir“

49 skirsnis

Iš Dekreto panaikinama:

1. 69 skirsnio 5 dalis;
2. 88 skirsnio 3 dalis;
3. 89 skirsnio 3 dalis;

4. 44 antraštinė dalis,
5. 163 straipsnio 2 dalies įžanginiame tekste esantis žodis „labai“,
6. 172 skirsnio 2 dalyje esantys žodžiai „Ši nuostata netaikoma II ir III klasių šachtoms, kuriose renkasi dujos“,
7. 77 antraštinė dalis,
8. 4 priedo I skirsnio 2 poskirsnio 2.5 ir 2.6 punktai panaikinami.

50 skirsnis

Šis Dekretas įsigalioja praėjus 8 dienoms nuo jo paskelbimo.

51 skirsnis

(1) Šiuo Dekretu siekiama laikytis 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl vidaus rinkoje teikiamų paslaugų.

(2) Reikalavimas iš anksto pranešti apie šio dekreto projektą, kaip nustatyta 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka, 5–7 straipsniuose, yra įvykdytas.

Dr. László Nagy
pirmininkas

„2022 m. sausio 31 d. Kontrolės reikalų priežiūros institucijos (SZTFH) dekreto Nr. 27/2022 1 priedas

Sprogdinimo techninio vadovo ir sprogintojo parengiamųjų mokymų mokomoji medžiaga

I. Bendrosios žinios pagal kiekvieną kompetencijos sritį

1. Žinios apie sprogmenis

- 1.1. Pagrindinės sprogmenų charakteristikos
- 1.2. Sprogmenų klasifikavimas
- 1.3. Sprogmenų tūris ir svertinė galia
- 1.4. Pagrindinės užtaisų inicijavimo charakteristikos
- 1.5. Uždegiklių / detonatorių tipai ir jų charakteristikos
- 1.6. Sprogstamosios medžiagos, pagamintos maišant vietoje
- 1.7. Sprogimo grandinės sąvoka
- 1.8. Sprogmenų identifikavimas ir elektroninė atsekamumo sistema

2. Sprogimo technologijų prietaisai

- 2.1. Elektrinių ir elektroninių uždegiklių ir sujungtų sprogdinimo įrenginių sistemų stebėjimo prietaisai
- 2.2. Elektroninių uždegiklių programavimo ir duomenų rinkimo priemonė (registratorius)
- 2.3. Sprogdinimo mechanizmų eksploatacinių savybių bandymo prietaisai
- 2.4. Seismometrai ir oro sprogimo matavimo prietaisai
- 2.5. Izoliacijos stiprumo bandymo prietaisai
- 2.6. Antžeminio ryšio bandymo prietaisai
- 2.7. Kiti prietaisai, visų pirma GPS, sienų skaitytuvai, kiaurymių gylio matuokliai, perspėjimo apie audras prietaisai.
- 2.8. Sprogimo erdmėje esančio vandens pašalinimas siurbliu
- 2.9. Kompiuterinės modeliavimo programos

3. Sujungti sprogdinimo įrenginiai (sprogdinimo sistemos)

- 3.1. Sujungtų sprogdinimo įrenginių sistemos, sudarytos iš elektrinių, „NONEL“ ir elektroninių uždegiklių
- 3.2. Užtaisų inicijavimo reikalavimai
- 3.3. Sujungtų sprogdinimo įrenginių sistemų gedimų nustatymas

4. Sprogimo technologijų specifikacijų (RTE) ir kitų techninių specifikacijų rengimas

5. Leidimo išdavimo procedūros

- 5.1. Leidimas naudoti sprogmenis
- 5.2. Leidimas įsigyti sprogmenis
- 5.3. Leidimas sunaikinti sprogmenis
- 5.4. Leidimas saugoti sprogmenis

6. Sprogmenų laikymas ir transportavimas

- 6.1. Sprogmenų sandėlių tipai
- 6.2. Sandėlio savininko užduotys ir pareigos
- 6.3. Sprogmenų registras (saugojimo žurnalas ir naudojimo žurnalas)
- 6.4. Sprogmenų transportavimas darbo vietoje

- 6.5. Sprogmenų perdavimo dokumentas ir važtaraščiai
- 6.6. Kelių transportas. Europos sutarties dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo keliais (ADR) pagrindinės žinios

7. Sprogimų poveikis aplinkai ir jų mažinimo būdai

- 7.1. Seisminis poveikis
- 7.2. Griaunamasis poveikis
- 7.3. Oro sprogimas
- 7.4. Toksiškos dujos ir dulkės
- 7.5. Netinkamos kasetės padėties priežastys ir jų pašalinimo būdas

8. Sprogmenų sunaikinimas

- 8.1. Sunaikinimas deginant
- 8.2. Sunaikinimas sprogdinant

9. Teisinės žinios

- 9.1. 2022 m. sausio 31 d. Kontrolės reikalų priežiūros institucijos (SZTFH) dekretas Nr. 27/2022 dėl sprogdinimo saugos bendrųjų taisyklių
- 9.2. 2016 m. birželio 7 d. Vyriausybės dekretas Nr. 121/2016 dėl civiliniam naudojimui skirtų sprogmenų platinimo ir priežiūros
- 9.3. 2022 m. sausio 31 d. Kontrolės reikalų priežiūros institucijos (SZTFH) dekretas Nr. 28/2022 dėl civiliniam naudojimui skirtų sprogmenų platinimo ir priežiūros

II. Pagal kiekvieną kompetencijos sritį:

1. Atviro tipo kasybos ir standartinių antžeminio sprogimo operacijų mokymo programa

- 1.1. Bendrosios žinios (medžiaga I daliai)
- 1.2. Teorinė dalis
 - 1.2.1. Didelių gręžimo angų technologijų karjeruose parametrai
 - 1.2.2. Didelių gręžimo kiaurymių paviršiaus sprogimo matavimai ir nepageidaujamo poveikio modeliavimas, visų pirma sienų skenavimas, 3D modeliai, kiaurymių gylis matavimas
 - 1.2.3. Užtaisų kasečių konstrukcijos (išsistinės, padalytos, su oro tarpais)
 - 1.2.4. Kiaurymių nusausinimo priemonės ir metodai
 - 1.2.5. Sprogdinimas su užtaisytais užtaisais
 - 1.2.6. Kontūrų kasyba
 - 1.2.7. Paviršiaus sprogimų atvejų tyrimai
 - 1.2.8. Veiksmai užblokuotų užtaisų kasečių atveju
 - 1.2.9. Signalų rinkinys, naudojamas sprogimams (gestai ir garsiniai signalai)
- 1.3. Praktika
 - 1.3.1. sprogimo sistemų (serijų, lygiagrečių tinklų) konstrukcija
 - 1.3.2. Degiklių tvarkymas ir išdėstymas
 - 1.3.3. Varžos matavimas
 - 1.3.4. Elektroninių degiklių programavimas
- 1.4. Veiksmai išskirtinių įvykių atveju

2. Seisminių sprogimo operacijų mokomoji medžiaga

- 2.1. Bendrosios žinios (medžiaga I daliai)
- 2.2. Teorinė dalis
 - 2.2.1. Seisminio sprogdinimo tipai
 - 2.2.2. Negilūs seisminiai žvalgomieji sprogdinimai
 - 2.2.3. Gilūs seisminiai žvalgomieji sprogdinimai

- 2.2.4. Sprogmenys ir degikliai seisminiams žvalgomiesiems sprogdinimams
- 2.2.5. Pavieniai ir grupiniai sprogimai
- 2.2.6. Atspindžio ir lūžio bandymai
- 2.2.7. Vibroseisminis procesas
- 2.3. Praktika
 - 2.3.1. Matavimo linijų paieška ir atradimas (susitarimai)
 - 2.3.2. Sprogimo ermtių matmenų tikrinimas
 - 2.3.3. Galimi užtaisų inicijavimo būdai
 - 2.3.4. Sprogimas aptvertos teritorijos paviršiuje
- 2.4. Veiksmai, kurių reikia imtis išskirtinių įvykių atveju, visų pirma užblokuotų užtaisų nukenksminimo atveju, priklausomai nuo įrengimo gylio
- 3. Metalurginio sprogimo operacijų mokomoji medžiaga
 - 3.1. Bendrosios žinios (medžiaga I daliai)
 - 3.2. Teorinė dalis
 - 3.2.1. Sprogmenų šiluminis atsparumas
 - 3.2.2. Karštų medžiagų sprogimas
 - 3.2.3. Pakrauti skirtų erdvių projektavimas
 - 3.2.4. Pakrauti skirtų erdvių aušinimas
 - 3.2.5. Užtaisų kasečių šiluminė apsauga, šiluminė izoliacija
 - 3.2.6. Užtaiso detonavimo trukmė
 - 3.2.7. Metalų arba sukietintų metalurginių lydinių pjovimas ir kapojimas
 - 3.2.8. Išskirtinės (specialios) saugumo priemonės
 - 3.3. Praktika
 - 3.3.1. Nuodugni teritorijos ir vietos sąlygų analizė
 - 3.3.2. Pakrovimo ermtės paruošimas gręžiant arba naudojant deguonies lancetą
 - 3.3.3. Krovimas, užtaisymas
 - 3.3.4. Sprogimo sistemos izoliacija (sujungti sprogmenys)
 - 3.3.5. Metalų kapojimas su pjovimo užtaisu
 - 3.3.6. Tam tikros signalų sekos, išskyrus aplinkos triukšmą, naudojimas
 - 3.4. Veiksmai išskirtinių įvykių atveju
- 4. Sprogdinimo darbų pastatuose mokomoji medžiaga
 - 4.1. Bendrosios žinios (medžiaga I daliai)
 - 4.2. Teorinė dalis
 - 4.2.1. Techninės specifikacijos, statiniai bandymai
 - 4.2.2. Leidimų išdavimo tvarka
 - 4.2.3. Kasečių konstrukcijos (ištisinės, padalytos, su oro tarpais)
 - 4.2.4. Saugus atstumas
 - 4.2.5. Standartinio užtaiso apskaičiavimas
 - 4.2.6. Saugotini įrenginiai
 - 4.2.7. Skilimą mažinančių įtaisų taikymas ir naudojimas
 - 4.2.8. Kaminų ir aukštų konstrukcijų sprogimas (išmontavimas – kirtimas)
 - 4.2.9. Sunaikinimo zonų geometrija (vadinamieji „laikymo“ arba „riedėjimo“ paviršiai)
 - 4.2.10. Skirtingas medžiagas turinčių objektų sukimosi ašies vieta
 - 4.2.11. Statybos ir griovimo darbai prieš pastatų sunaikinimą sprogimo metu
 - 4.2.12. Metalinių konstrukcijų sprogdinimas tiesiniais ir lanksčiais, kaupiamaisiais užtaisais, kurie ardo ir pjauna metalą
 - 4.2.13. Povandeninių statinių sprogdinimas

- 4.2.14. Komunalinių paslaugų linijų apsauga krentant pastatams
 - 4.2.15. Informacija komunalinių paslaugų operatoriams ir plačiai visuomenei
 - 4.2.16. Detonavimo zonos uždarymas
 - 4.2.17. Saugotinių objektų seisminis ir oro sprogdimo matavimas
 - 4.2.18. sprogdimo ataskaitos rengimas
 - 4.3. Praktika
 - 4.4. Veiksmai išskirtinių įvykių atveju
5. Povandeninių ir ledo sprogdinimo darbų mokomoji medžiaga
- 5.1. Bendrosios žinios (medžiaga I daliai)
 - 5.2. Teorinė dalis
 - 5.2.1. Susiję vandens srities teisės aktai
 - 5.2.2. Bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis
 - 5.2.3. Sprogimų vykdymas kontrolės laikotarpiu
 - 5.2.4. Sprogimų vykdymas ne kontrolės laikotarpiu
 - 5.2.5. Ledas stovinčiame ir tekančiame vandenyje
 - 5.2.6. Parengti naudoti sprogmenys ir jų išdėstymas povandeninėse erdvėse
 - 5.2.7. Detonavimo mašinos, detonavimo tinklo stebėjimo įranga
 - 5.2.8. Ledo sprogdinimas: paskirtis ir technologija
 - 5.2.9. Ledo sprogdinimas: metodai
 - 5.2.9.1. Dreifuojančio ledo ir ledo šelfų sprogdinimas
 - 5.2.9.2. Vientisos ledo dangos ir ledo užtvankų sprogdinimas
 - 5.2.9.3. Ledo sprogdinimas iš ledlaužio laivo arba sraigtasparnio
 - 5.2.9.4. Atvirų paviršinių kanalų sprogdinimas siekiant pašalinti sniegą ir ledą
 - 5.2.10. Specialūs sprogstamieji užtaisai, visų pirma ledo sprogdinimo užtaisai, valdomieji užtaisai, kuriuos galima užtaisyti vietoje, užtaisyti užtaisai ir jų specializuota įranga
 - 5.3. Praktika
 - 5.4. Veiksmai išskirtinių įvykių atveju
6. Su grėžimu susijusių sprogdinimo operacijų mokomoji medžiaga
- 6.1. Bendrosios žinios (medžiaga I daliai)
 - 6.2. Teorinė dalis
 - 6.2.1. Grėžinio įdėklo paskirtis
 - 6.2.2. Įdėklų perforavimas, angos gylio poveikis perforavimo efektyvumui
 - 6.2.3. Perforavimo šautuvų tipai, veikiantys
 - 6.2.4. Giluminiuose grėžiniuose naudojami slėgiui ir karščiui atsparūs sprogmenys bei detonatoriai
 - 6.2.5. Grėžinių sandarinimas
 - 6.2.6. Grėžimo strypų išėmimas ir pjaustymas
 - 6.2.7. Torpedų naudojimo tikslas ir teorinis pagrindimas
 - 6.2.8. Kaupiamojo užtaiso funkcija ir konstrukcija
 - 6.2.9. Uolienų mėginių ėmimo įranga ir jai skirti sprogmenys
 - 6.2. Praktika
 - 6.3.1. Ėminių ėmimas iš šoninių sienų
 - 6.3.2. Perforavimas
 - 6.3.3. Perforavimo pistoleto konstrukcija ir naudojimas
 - 6.3.4. Torpedų rūšys ir taikymo sritis

- 6.3.5. Užstrigusių įrankių atlaisvinimas sproginimo metu
- 6.3.6. Gręžinio našumo padidėjimas dėl perforacijos
- 6.4. Veiksmai išskirtinių įvykių atveju
 - 6.4.1. Užblokuotų užtaisų nukenksminimas
 - 6.4.2. Konstrukcijos reikalavimai, ypač dvigubas uždegimas, angos ir konstrukcijos skersmens santykis, po užtaisymo
- 7. Požeminių sprogdinimo operacijų mokomoji medžiaga
 - 7.1. Bendrosios žinios (medžiaga I daliai)
 - 7.2. Teorinė dalis
 - 7.2.1. Kiaurymių tipai slinkimo ir tunelio tiesimo sprogdinimo metu
 - 7.2.2. Pjaustymas ir darbataliai, jų tobulinimo metodai
 - 7.2.3. Aukštasienės sprogdinimo technologijos (pvz., nutekamųjų šulinių, padalinimo, darbatalių)
 - 7.2.4. Kontūrų kasyba sproginimų metu
 - 7.2.5. Sproginimo stoties, skirtos požeminiams sprogdinimo darbams, vietos nustatymas
 - 7.2.6. Dūmų vėdinimo po žeme, susidariusių po požeminio sprogdinimo operacijų, trukmės nustatymas
 - 7.2.7. Specialūs sproginimai (metalo įdėklo naudojimas, mūro ir užtvankų griovimas sprogdinant, latakų ir (arba) bunkerų sprogdinimas)
 - 7.3. Praktika
 - 7.4. Veiksmai išskirtinių įvykių atveju

1. Dekreto 3 priedo 9 punktas pakeičiamas šiuo tekstu:

„9. Saugaus atstumo nustatymas, poreikis sumažinti skilimo poveikį, jo galimybės, visų pirma geotekstilės naudojimas arba vielos tinklo ir geotekstilės naudojimas pastatuose, kurie turi būti apsaugoti siekiant sumažinti skilimo poveikį, jų išdėstymo būdas, naudotinių medžiagų tipas, jų storis, vertė g/m² ir persidengimų dydis bei forma.“

2. Dekreto 3 priedo 15 punktas pakeičiamas taip:

„15. Kitos priemonės, būtinos gyvybės ir turto saugai užtikrinti, visų pirma elektros linijos įtempimo sumažinimas, vamzdyno slėgio sumažinimas, seisminių matavimo vietų skyrimas poveikio zonoje esantiems statiniams ir statinis statinių, kuriuos veikia smūgio zona, vertinimas prieš pirmąjį sprogimą.“

1. Dekreto 4 priedo I skirsnio 1 punktą pakeičiamas taip:

„1. Seisminis saugus atstumas, kuris nebūtinai reiškia žalą tame nuotolyje esantiems pastatams, nustatomas pagal šią formulę arba eksperto išvadą:

$$L = \left(\frac{v_i}{k \cdot Q_f^n} \right)^{\frac{1}{m}}$$

1.1. 1 punkte pateiktoje formulėje

1.1.1. „L“ – seisminis saugus atstumas, išreikštas m,

1.1.2. „Qf“ – standartinio užtaiso masė, kg,

1.1.3. „k“, „n“ ir „m“ – veiksniai, kuriais atsižvelgiama į sprogimo sąlygas, remiantis toliau pateiktoje lentelėje nurodytais duomenimis.“

konstantos	kristalinės uolienos	magminės uolienos	nuosėdinės uolienos			
	granitas granodioritas	andezitas, bazaltas, gneisas	kristalinė klintis	dolomitas	kitos nuosėdinės uolienos	šiferis molis
K	206	235	646	897	969	1299
n	0,80	0,80	0,59	0,68	0,60	0,60
m	-1,3	-1,27	-1,52	-1,51	-1,50	-1,52

2. Dekreto 4 priedo I skirsnio 2 poskirsnio 2.3 punktą pakeičiamas taip:

„2.3. Preliminariam tikėtino vibracijos greičio vertės įvertinimui naudojama ši formulė:

$$v = k \cdot Q_f^n \cdot l^m$$

2.3.1. 2.3. punkte pateiktoje formulėje:

2.3.1.1. v – vibracijos greitis (mm/s),

2.3.1.2. „Qf“ standartinės apkrovos masė (kg),

2.3.1.3. l – atstumas tarp detonacijos ir saugotino objekto (m),

2.3.1.4. k, n ir m – veiksniai, kuriais atsižvelgiama į detonavimo sąlygas, kaip parodyta 1 skirsnio 1.1 poskirsnio 1.1.3 punkto lentelės duomenyse.

3. Dekreto 4 priedo I skirsnio 2 poskirsnio 2.4 punktą pakeičiamas taip:

„2.4. Leidžiamieji vibracijos greičiai parenkami pagal toliau pateiktą lentelę. Iš trijų dažnių juostų, jei seisminiai matavimai dar neatlikti, turi būti įvertinta leidžiama vibracijos greičio vertė, atitinkanti $f \leq 10 \text{ Hz}$. Atliekant seisminius matavimus, leistinas vibracijos greitis pasirenkamas pagal vibracijos dažnį.

Pastato tipas	Didžiausio vibracijos greičio komponentas, v_i leistinos vertės (mm/s)			
	Prie pastato pagrindo (pamatų)			Viršutinėje dalyje visas aukštis grindų plokštumoje
	$f < 10$ Hz	$f = 10-50$ Hz	$f = 50-100$ Hz	Bet kokių dažnių
Pramoniniai pastatai ir struktūros gelžbetonio ar plieninio rėmo konstrukcija, kanalai, kanalizacija ir kiti vamzdiniai didesniame kaip 0,8 m gylyje, taip pat armatūra ir kitos požeminės zonos, tuneliai, geležinkeliai, keliai, funikulieriai, elektros linijos	20	$15 + 0,5 f$	$30 + 0,2 f$	40
Gyvenamieji ir panašūs pastatai	5	$2,5 + 0,25 f$	$10 + 0,1 f$	15
Įrenginiai, kuriems reikalinga speciali apsauga, paminklai, naftos ir gamtinių dujų gręžiniai, vamzdžiai ir jungiamosios detalės esant didesniam kaip 0,017 MPa ir mažesniau kaip 0,07 MPa slėgiui	3	$1,75 + 0,125 f$	$6 + 0,04 f$	8
Statiškai nesaugūs, apgadinti pastatai, neatitinkantys statybos reikalavimų	Ekspertų vertinimu			

Kai dažnis didesnis nei 100 Hz, orientacinė vertė yra 100 Hz vertė lentelėje.“

4. Dekreto 4 priedo II skirsnio 1 poskirsnio 1.6 punktą pakeičiamas taip:

„1.6. Skilimo efekto, kurio tikimasi esant sprogmams, kurie atliekami naudojant didelio skersmens užtaisus uoloms skaldyti, mastas ir saugos zonos plotas nustatomas pagal šią formulę:

$$R = 14 \cdot \frac{d^{1,33}}{W} \cdot \sqrt{\frac{\rho_{r.a.} \cdot Q}{m}}$$

1.6.1. 1.6. skirsnyje pateiktoje formulėje:

1.6.1.1. „d“ – faktinis užtaiso skersmuo, išreikštas m;

1.6.1.2. „W“ – jungties dydis, m;

1.6.1.3. „ $\rho_{r.a.}$ “ sprogmenų užtaiso tankis, kg/m³;

1.6.1.4. „Q“ – sprogmenų sprogmų šiluma, kJ/kg;

1.6.1.5. „m“ – artumo koeficiento vertė: atstumas tarp gretimų krūvių, padalytas jungtimi.“

5. Dekreto 4 priedo II skirsnio 1 punktą papildomas šiais 1.7 ir 1.8 punktais:

„1.7. Pavojingas skilimo efektas gali atsirasti, jei jungties dydis, padalytas iš sprogmenų skersmens, yra ne didesnis kaip $20 [W/d]_{r.a.} \leq 20$] arba apsauginės priemonės ilgis ir medžiaga yra nepakankami ir netinkami. Jungties ir užtaiso skersmens santykis turi būti didesnis nei 20.

1.8. Pagal 1.6 punktą turi būti atsižvelgiama į pusę įtrūkimo poveikio, nustatyto sprogimo kryptimi, šonuose, statmenuose sprogimo krypčiai, ir šone, priešingame sprogimo krypčiai.“

6. Dekreto 4 priedo II skirsnio 2 punktą pakeičiamas taip:

„2. 1 punkte neišvardytais atvejais sprogdinimo techninis vadovas nustato saugų atstumą, atsižvelgdamas į naudoto sprogmens tipą, užtaiso vietą, susprogusią ar sulūžusią medžiagą, vietos sąlygas ir naudojamas apsaugos priemonės.

2.1. Skilimo poveikio saugus atstumas uolienų skridimo kryptimi, nustatytas 1.6 punkte nurodyta išraiška, galioja beveik vertikaliniams paviršiams, jeigu:

- a) sulaikymo ilgis yra $L_f = W$, m, bet ne mažesnis kaip 2,0 m arba bent 20 d,
- b) apsauginė medžiaga susideda iš balasto arba akmens skaldos ir
- c) balastinio įtaiso dydis – $1/3d_{ly}$ čia d_{ly} sprogimo angos skersmuo milimetrais.

2.2. Jei netoliese esantys objektai turi būti apsaugoti, sprogdinimo veikiamas krantas matuojamas prietaisais, skirtais nustatyti vietas, kurios gali būti apibrėžtos pagal formulę $W/d_{r.a.} \leq 20$

2.3. Pozicijose, kuriose $W/d_{r.a.} \leq 20$, sprogimo angos papildomos inertine medžiaga.

2.4. Pageidautina, kad sprogimo angų nuolydžio kampas būtų 90° .

2.5. Siekiant sumažinti skilimo lygį, laiko nustatymo sistemai turėtų būti naudojami milisekundžių detonatoriai.“

„2022 m. sausio 31 d. Kontrolės reikalų priežiūros institucijos (SZTFH) dekreto Nr. 27/2022 6 priedas

Elektrinių detonatorių klasifikavimas

	A	B	C	D	E
1.	Klasifikavimas	I rūšis	II rūšis	III rūšis	IV rūšis
2.	Klaidžiojančios srovės sauga, I (A)	$0,18 < \text{Inf} < 0,45$	$0,45 < \text{Inf} < 1,2$	$1,20 < \text{Inf} < 4$	$4 < \text{Inf}$
3.	Impulsinis jautrumas (mJ/Ω)	0,5	8	80	500
4.	Elektrostatinis jautrumas, ant žemos įtampos detonatoriaus įvorės (mJ/Ω)	0,3	6	60	300
5.	Elektrostatinis jautrumas, tarp žemo įtempio detonatoriaus įvorės ir degiklio movos (mJ/Ω)	0,6	12	120	600

”